

Qajeelfama Maaskiiwwanii Yeroo COVID-19

Cuunfaa Jijjiiramoota Fulbaana 12, 2022

- Sadarkaalee eegumsaa garaagaraa maaskiiwwanii fi hargansituuwwaniin kennaman odeeffannoo dabalame.
- Geejjiba uummataa mana keessaatiif [Centers for Disease Control and Prevention \(CDC, Wiirtuuwwan To'annaa fi Ittisa Dhukkubaa\)](#) irraa gorsa maaskii godhachuu wajjiin akka wal simatuuf kan haareffame
- Maaskiiwwan [iddoowwan namoonni baay'een keessatti tursiifamanii fi kunuunsi fayyaahin jirre](#) keessatti yoom godhatamuu akka qaban ilaalchisee gorsoota haareffaman.
- Akkaataa CDC COVID-19 Sadarkaawwan Hawaasaatiin, yoom [hawaasni waliigalaa](#) mana keessatti maaskiiwwan godhachuu akka qaban ilaalchisee gorsoota haareffaman.

Seensa

Yeroo maaskii yookaan hargansituu godhattan (kunis maaskiiwwan addatti gingilchan kanneen akka N95), namoota biroo naannoo keessanii akkasumas mataa keessan eeguuf gargaartu. Maaskii yookaan hargansituu godhachuun tatamsa'ina COVID-19 hir'isuu, lubbuuwwan baraaruu fi dinagdeen banaa ta'ee akka turu gargaaruu danda'a. Tarsiimooowwan waloo kan akka talaalliiwwanii fi maaskiiwwan ykn hargansituuwwan godhachuu ilaalchisee [odeeffannoo waqtaawaa argachaa](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) jiran dhukkubiiwwan hamaa ta'an ittisuu fi dhiibbaa sirna eegumsa fayyaa irratti jiru xiqqeessuuf gargaaru.

[Maaskii yookaan hargansituu](#) sirnaan isinitti tahuu fi sadarkaa isaa eeggate godhachuu qabdu (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu). Yeroo haala sirrii ta'een godhataman, hargansituuwwan [the National Institute for Occupational Safety and Health \(NIOSH, Dhaabbata Nageenya fi Fayyaa Hojii Biyyoolessaa\)](#) (Ingiliffa qofaan))tiin mirkanaa'e (kanneen akka N95) eegumsa olaanaa kennan yeroo ta'u, isaanitti aansuun hargansituuwwan addunyaa (kanneen akka KN95 fi KF94) fi maaskiiwwan yeroo baqasanii hodhuu godhatamanii fi haguuggiiwwan fuulaa huccuu eegumsa gaarii kennu. Yoo [balaa dhukkuba COVID-19 hamaa ta'een qabamuu irra kan jirtan ta'e](#) (Ingiliffa qofaan), hargansituu NIOSH dhaan mirkana'ee isinitti ta'uu isaa qorannoo taasisuu akka qabdan ykn yookaan filannoowwan hargansituu biroo isinitti ta'uu isaatif qorannoon hin barbaachisne ilaalcha keessa galchuu akka qabdan ilaalchisee ogeessa kunuunsa fayyaa dhiyeessu wajjiin mari'adhaa. Qorannoo itti ta'uu fi filannoo maaskii irratti odeeffannoo dabalataa argachuudhaaf [Maaskii godhachuu dirqama hin taane ilaalchisee fuula marsariiti Washington State Department of Labor and Industries \(L&I\) \(Qajeelcha Hojjetaa Humnaa fi Warshaalee IsteetaWaashingitan \(L&I\)\)](#) (afaanota dabalataa muraasni ni argamu) daawwachuu dandeessu.

Waa'ee gosoota maaskiiwwanii gara garaa fi itti ta'uu fooyyessuu irratti odeeffannoo dabalataa argachuudhaaf, [gosoota maaskiiwwanii fi hargansituuwwanii](#) ilaalaa (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu). [Fuulli Marsariiti](#) (Ingiliffaa qofaan) maaskiiwwan fooyyessuuf jijjiiramoonni yeroo taasifaman dabalatee gosoonni maaskiiwwanii fi hargansituuwwanii garaa garaa qabiyyeewwan xixiqqoo hammam haala gaariin akka calalan irratti odeeffannoo muraasa ni kenna. Namoonni sababa rakkinoota guddinaa, amalaa ykn fayyaatiin maaskii godhachuu hin dandeenye, golgaa fuulaa haguugduu qabu fayyadamuu ni danda'u. Akkasumas maaskiin sirriitti ta'u yoo kan hin eeyyamamin ta'e kunneen ijoollee iddo eegumsa daa'immanii, oolmaa guyyaa fi iddoowwan K-12 jiraniin fayyadamamuun ni danda'ama. **Beekamtiin**

keennamuufi qaba, haa ta'u malee kunneen nama isaan godhatuuf sadarkaa eegumsaa maaskii ykn hargansituu sirriitti itti ta'u wajjiin wal fakkaatu hin kennan. Qajeelfama maaskii kan [K-12 Schools, Child Care, Early Learning, Youth Development, and Day Camp Programs \(Sagantaalee Manneen barnootaa K-12, Eegumsa Daa'immanii, Barnoota Jalqabaa, Guddina Dargaggootaa fi Kaampii Guyyaat\)](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) Washington State Department of Health (WA DOH, Qajeelcha Fayyaa Isteeta Waashingitan) ilaalaa. Akkasumas [Gareewwan namoota muraasaaf wantoota ilaalcha keessa galan](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) kan CDC ilaalaa. DHO maaskiiwwan qaawwa hargansuu yookaan uraawwan, maaskiiwwan baqqaana qeenxee, maarrabiiwwan baqqaana qeenxee ykn haguuggiiwwan miilaa gogaa irra hojjetaman akka fayyadamtan hin gorsu.

Akkaataa qajeelfama [L&I](#) tiin (Ingiliffa qofaan) maxxanfameen iddoowwan hojiitti hargansituuwwan qaawwota hargansuu gara bakkee qabu fayyadamuun ni danda'ama.

Tarree gaaffilee maaskii yeroo hedduu gaafatamaniitif maaloon [Fuula marsariitii DOH maaskiiwwanii](#) (Ingiliffa qofaan) daawwadhaa.

Kutaa galmees kanaa hafe keessatti maaskiin maaskiiwwanii fi hargansitoota lachuu agarsiisuuf kan ooludha.

Dirqamootaa fi Ajajoota Fayyaa kan Ammaa

Ajajoonni uummataa yeroo ammaa [Iddoowwan kunuunsa fayyaa](#), manneen amala sirreessaa fi hidhaa dargaggootaatti maaskiiwwan akka godhatan isin gaafata. Abbootiin Aangoo fayyaa uummataa haalota murtaa'oo, kan akka yeroo weeraraa dhibee keessatti maaskiiwwan akka godhataman gaafachuu danda'u.

Ajaja Department of Health Isteeta Waashingitan

[\(Ajajni Maaskii Barreessaa Fayyaa\)](#) (Ingiliffaan qofa) tti haalatalaallii irratti osoo hin hundaa'in, iddoowwan muraasa keessatti maaskiin akka godhatamu gaafata..

- [Bakkeewwan kunuunsa Fayyaa](#)
- Wiirtuuwwan mana hidhaa fi amala sirreessaa dargaggootaa yeroo kaawuntiin wiirtichi keessatti argamuu [Sadarkaa Hawaasaa COVID-19 CDC](#) (Ispaanishiin ni argama) yookaan olaanaa kan qabu ta'e

Ulaaga kana ilaalchisee wantoonni adda ta'anmuraasni ni jiru; kunneen [Ajaja](#) (Ingiliffa qofaan) keessatti argamuu ni danda'u. Ogeessota kunuunsa fayyaa dabalatee hojjettoonni fi daawwattoonni hundi [Iddoowwan kunuunsa fayyaa](#) keessatti mana keessatti maaskii godhachuu qabu. Namni kamiyyuu kana kabajuu qaba; Akkasumas dhaabbileen hojiitis hojjettoonni fi maamiltoonni ajaja kana hojirra akka oolchaan itti gaafatamummaa qabu.

Haqameera: Ajaja Federaalaa

Ebla 18, 2022 irraa eegalee, akkaataa ajaja mana murtiitin, Ajajni CDC kan geejjiba hawaasaa irrattii fi giddu-galawwan geejjibaatti maaskiiwwan kaawwachuu dirqamsiisu hojii irra hin oolu. Haa ta'u malee, imalaa fi bakka geejjiba uummaataa nama kamiifiyyuu caalatti nagaa qabeessa taasisuudhaaf, maaskiin meeshaa barbaachisaa ta'ee itti fufa. [Haala CDC wajjiin wal simatuun](#) (afaanoonni dabalataa muraasni ni argamu), WA DOH hojjettoonni fi imaltoonni umriin isaanii waggaa lamaa fi isaa ol ta'e wiirtuuwwan wal cinaa itti darbanii fi geejjibaa dabalatee iddoowwan geejjibaa uummataa mana keessaa hunda keessatti maaskii akka godhatan gorsa. Odeeffannoo dabalataaf [Iddoowwan Geejjiba Uummataa](#) ilaalaa.

Labsii Bulchaa Isteeta Washington

Odeeffannoon itti gaafatamummaawwan dhaabbata hojii kan maamiltootaafi hojjettoota [Proclamation 20-25.19 COVID-19 Washington Ready \(Labsii Bulchaa 20-25.19 COVID-19 Washington Qophiidhaa\)](#) (Ingiliffa qofaan) fi [Proclamation 21-08 – Safe Workers \(Labsii 21-08 – Hojjettoota Naga qabeeyyii\)](#) (Ingiliffa qofaan) irratti tarreeffameera.

Washington State Labor and Industries (L&I) fi Labsii Bulchaai

Akkaataa labsii bulchaa armaan olii keessatti tarreeffameen iddoowwan hojii hedduu keessatti maaskiiwwan godhachuun dirqama ta'uu baatus, Qacartoonni [Ulaagaalee fi Qajeelcha Ittisa COVID-19 L&I hordofuuf dirqama akkuma qabaniin itti fufu](#) (Ingiliffa qofaan). Dabalataan, Dhaabbileen daldala maaskiiwwan godhachuu gaafachuu filachuu ni danda'u, akkasumas tajaajilamtoonni [danbiwwan manichaa](#) kabajuu qabu. Karaa [Governor's Proclamation 21-08 – Safe Workers \(Labsii Bulchaa 21-08 – Hojjettoota Naga Qabeeyyii\)](#) (Ingiliffa qofaan), hojjettoonni bakka hojiitti mirga maaskii godhachuu ni qabu. [Washington Administrative Code \(WAC, Koodii Hoogansa Waashingitan\) 296-62-609](#) (Ingiliffa qofaan) hojjettoonni yeroo balaa fayyaa hatattamaa hawaasaa maaskii godhachuuf mirga isaanii ni eega. Akkaataa [WAC 296-62-609](#) (Ingiliffa qofaan), yoo xiqqoo seeraan eeyyamame malee qacartoonni hojjettoonni maaskiiwwan, hargansituwwan ykn meeshalee ittisuuf oolan kan dhuunfaa biroo akka hin godhanne dhoorkuu hin anda'an. Ittisa COVID-19 L&I ilaalaa: [Bakka Hojiitti Yeroo Maaskii Gochachuun Isin Irraa Hin Eegamnetti Godhachuu Filachuu](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) odeeffannoo dabalataaf.

Qaamolee Fayyaa Hawwasaa fi Qondaaltota Naannoo

Qondaaltonni fayyaa naannoo dhukkuboota dhorkuuf daangaa aangoo isaanii keessatti ajajootafayyaa baasuuf aangoo qabu. Ajajoonni kunneen ajajoota waliigalaa isteeta caalaa jabaachuu danda'u, garuu caalatti salphaa ta'uu hin danda'an. [Aangoo seeraa fayyaa naannoo](#) (Ingiliffa qofaan) keessanii irraa hordofaa akkasumas ajajoonni fayyaa naannoo sanaa hunda hordofaa.

Gorsoota

Ulaagaalee murtaa'oo armaan olitti argamanitti dabalatee gorsoonni fayyaa hawaasaa armaan gaditti ni argamu.

Bakkeewwan Geejjiba Hawwasaa

WA DOH hojjettoonni fi imaltoonni umuriin isaanii waggaa lamaa fi isaa ol ta'e geejjiboota (Xiyyaarota, baasiwwan, baaburoota, dooniiwwan, daandiiwwan lafa jalaa, taaksiwwan, geejjiboota waliif qooduu fi geejjiba yaalaa kan hatattamaa hin taane) fi wiirtuuwwan (kan akka iddoowwan dhaabbii xiyyaaraa, baasii ykn doonii, buufattoota baaburaa ykn daandii lafa jalaa fi geejjiboota galaanaa faa) dabalatee [bakkeewwan geejjiba uummataa mana keessatti](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni jiru) maaskii ykn hargansituu sirriitti ta'u akka godhatan gorsa. Bakkeewwan kunneen iddoo namoonni hedduun keessa daddarbaniidha, akkasumas namoonni baay'achuu fi/ykn qilleensa gahaa kan hin arganne ta'uu danda'u (kanneen akka riqichoota buufata xiyyaaraa). Namoota hundaaf imalaa fi geejjiba uummataa nagaa qabeessa ta'e taasisuudhaaf imaltoonnii fi hojjettoonni ofii isaanii fi namoota naannoo isaanii jiran maaskii yookaan hargansituu sirriitti isaanitti ta'u godhachuun eeguu danda'u. Odeeffannoo bal'inaan argachuuf, maaloo [Qajeelfamoota maaskiiwwan fuulaa bakkeewwan geejjiba uummataa CDC](#) ilaalaa, garuu ulaagaaleen kanaan dura turan amma gorsoota ta'uu isaanii hubadhaa. Otobisiwwan mana barumsaa keessatii qajeelfamni maaskii maal akka ta'e hubachuuf, Ulaagaalee fi Qajeelfamoota

Tatamsa'iinsa COVID-19 [K-12 Schools, Child Care, Early Learning, Youth Development, and Day Camp Programs \(wa.gov\)](#) (Manneen Barnootaa K-12, kunuunsa daa'immanii, Barnoota Jalqabaa, Guddina Dargaggootaa, fi Sagantaalee kaampii Guyyaa) keessa jiran (afaanoti dabalataa muraasni ni argamu) ilaalaa. WA DOH hojjetoonni geejjiba uummataa akka namoonni hundi maaskii godhatan akka deeggaran jajjabeessa.

Iddoowwan Kunuunsa Fayyaatti Maaskii Godhachuu

Maaskiiwwan akkaataa [Ajaja Maaskii Barreessaa Fayyaa](#) tiin iddoowwan kunuunsa fayyaa keessatti godhatamuu qaba. (Ingiliffa qofaan) Iddoowwan kunuunsa fayyaa hundi [Gorsoota Yeroo Gabaaboo Ittisaa fi To'annoo Dhukkuba SARS-CoV- 2 Iddoowwan Kunuunsa Fayyaa, DOH 420-391 \(wa.gov\)](#) keessatti meeshaa ittisaa kan dhuunfaa fi qajeelcha to'annoo madda argachuu danda'u (Ingiliffa qofaan).

Gorsoota Maaskii Godhachuu kan Bakkeewwan Waliitti Qabama Namootaa kunuunsa Fayyaa Hin Qabne

Fayyadamni maaskii mana keessaa namoota umriin isaanii waggaa lamaa fi isaa ol ta'eef yeroo [Sadarkaa Hawaasaa COVID-19 CDC](#) (Ispaanishii ni argama) iddoowwan armaan gadii keessatti giddugaleessa yookaan olaanaa ta'e ni gorfama:

- [Iddoowwan tajaajila dhiyeessaa mana dhabeeyyii](#) (ngiliffa qofaan)
- [Iddoodaldala doonii galaanaa](#) (Ingiliffa qofaan) (Fakkeenyaaf Ujummoowwan daldala nyaata galaanaa, dooniiwwan fe'umsa meeshaa, dooniiwwan bashannanaa)
- Iddoowwan bakka hojii namoonni itti heddummatan kan walirraa fageenyi qaamaa eeguu sababa haala hojiirraa kan ka'e rakkisa itti ta'e, kan akka kuusaawwan meeshaa gurgurtaa, warshaalee, Idoowwan nyaanni itti saamsamuu fi foonni bakka itti qophaa'uu fi tajaajila geejjibaa qacaraadhaan kennamu.
- Bakkeewwan waliin jireenyaa namoonni baay'een itti tursiifaman (kutaa ciisichaa hin dabalatu) kanneen akka bakkeewwan namoonni mana hidhaa hojiin eeyyamameef itti turan, manneen jireenyaa yeroofi Iddoo dargagooni yakkaa hojjetan itti dandamatan yookiin manneen hidhaa, akkasumas manneen jireenya hojjetootaa yeroo dabalatee.
- Iddoowwan mana keessa bakka manneen hidhaa dargaggootaa, manneen amala sirreessaa dargaggootaa, Iddoowwan dargagooni itti tursiifaman keessatti argamu (fkn., kutaalee mana murtii).
  - Ajajni Barreessaa Fayyaa namoonni umriin isaanii waggaa shanii fi isaa ol ta'e Iddoowwan manneen hidhaa fi amala sirreessaa ga'eessotaa keessatti yeroo [Sadarkaan Hawaasaa COVID-19 CDC](#) (Ispaanish ni argama) giddu-galeessa yookaan olaanaa ta'utti maaskii godhachuu akka **gaafatu** hubadhaa
  - Dhaabbatoonni sirreessaa yeroo [Sababootan sadarkaa dhaabbataa](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) balaa olaanaa agarsiisan maaskii godhachuu ilaalcha keessa galchuun akka barbaachisu gorsu.

Namoonni bakkeewwan olitti ibsaman keessa jiraatan yookiin hojjetan, yeroo bakkeewwan kanneen keessa hin jirre akka hawaasaatti gorsoota wal fakkaatan hordofuu qabu (fkn yeroo hawaasatti makaman).

Dhaabbileen kunuunsa fayyaa hin taane (kanneen akka bakkeewwan daldalaa fi dhaabbattootaa) iddoowwan isaanii keessatti maaskii godhachiisuun irraa eegamu mala. Dhaabbileen kunneen bakkeewwan isaanii keessatti maaskii godhachiisuun akka irraa eegamu murteessuu fi dhiisuu ilaalchisee sababoota armaan gadii yaada keessa galchuu qabu:

- Iddoo sana keessatti saaxilamummaa namootaa
  - Namoonni talaalliiwwan COVID-19 ilaalchisee [hubannoo waaqtawaa hin qabne](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) carraa COVID-19n dhaan qabamuu fi dhukkuboota ciccimoo horachuu ol'aanaa qabu.
  - Namoonni [rakkoowwan fayyaa muraasa](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) balaa COVID-19 hamaadhan qabamuu ol'aanaa qabu.
- Qulqullina qilleensa galchituu bakkichaa - dhaabbattoota hoo'istuu, qillesensituu fi sirnoota qilleensa qabbaneessan (HVAC) qabanii fi hin qabne dabalatee odeeffannoo fi filannoowwan qilleensa galchituu argachuu [Dhibeewwan Qilleensa'an Tatamsa'an Hir'isuuf Qilleensa Galchuu fi Qulqullina Qilleensaa](#) (Ingiliffa qofaan) fi [Rakkoo Qilleensa Qulqulluu Gamoowwan keessatti Argachuu, Environmental Protection Agency \(EPA, Ejensii Eegumsa Naannoo\)](#) (Ingiliffa qofaan) ilaalaa.
- Dandeettii namoonni bakkicha keessatti qaamaan adda fagaachuudhaaf qaban
- Bakkicha keessatti weerara COVID-19 shakkame ykn mirkanaa'e
  - Bakka namoonni baay'een turan kan kunuunsa fayyaa hin qabne keessatti weerarri yeroo jiraate maaskii mana keessatti godhachuun sirriitti gorfama.

Yeroo [Sadarkaan Hawaasaa COVID-19 CDC](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) ol'aanaa ta'e, CDC fi DOH namoonni hundinuu mana keessatti osoo haala talaalliin hin daanga'iin maaskii akka godhatan gorsu. Dhaabbileen namoonni dhuunfaa maaskii godhachuu yoo fedhan hamilee gadi buusuu hin qaban. Gorsoota maaskii godhachuu nama dhuunfaa fi ilaalchota balaa irratti hundaa'uun yaada keessa galan argachuuf kan armaan gadii ilaalaa.

Gorsoota Maaskii Nama Dhuunfaa

Namoonni mallattoon irratti argame, qabamuun isaanii mirkanaa'e ykn nama COVID-19 qabuuf saaxilaman, akkaataa [Yoo COVID-19n dhaan qabamtaan maal gootu](#), [cancala Murtee Mallattoolee COVID-19](#) fi [Nama COVID-19n dhaan qabameef yoo saaxilamtan waan gochuu qabdan](#) tiin maaskii yookaan hargansituu qulqullina olaanaa qabu godhachuu qabu. Namoonni dhuunfaan akkaataa [Dirqamootaa fi Ajajoota Fayyaa kan Ammaa](#) tiin bakkicha keessatti kan gaafatamu yoo ta'e maaskii godhachuu qabu.

Haala kamiyyuu keessatti, maaskii godhachuun filannoo keessan ta'uu danda'a. Maaskii godhachuu yookiin dhiisuu yeroo murteessitan haalota armaan gadii yaada keessa galchaa:

- Haala talaallii keessanii fi namoota naannoo keessanii. Namoonni talaalliiwwan COVID-19 fi talaalliiwwan dandeettii dhibee ittisuu dabalani ilaalchisee [hubannoo waqtaawaa hin qabne](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) carraa COVID-19f dhaaff saaxilamuu fi dhukkuboota ciccimoo horachuu olaanaa qabu.
- [Haalonni rakkoo fayyaa keessan](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) fi haalonni fayyaa namoota naannoo keessanii kanbalaa COVID-19 hamaa ol'aanaa qabanii. Namoonni rakkoowwan fayyaa murtaa'an qaban carraa COVID-19f dhaaff saaxilamuu fi dhukkuba hamaa horachuu olaanaa qabu.
- Haalota bakka isin jirtanii (fkn, namni walitti heddummachuu, kan qilleensa gahaa hin qabne, mana keessa)
- [Sadarkaa Hawaasa COVID-19 CDC](#) (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu)
  - Sadarkaawwan dhibee hawaasa yeroo [ol'aanaa](#) ta'an, CDC fi WA DOH'n mana keessatti haala talaalliin osoo hin daanga'iin maaskii godhachuu ni gorsu.

- Sadarkaawwan dhibee hawaasaa yeroo giddu-galeessa yookaan ol'aanaa ta'an, CDC fi WA DOH'n namoonni sababa COVID-19 tiin balaa olaanaa daraan dhukkubsachuu (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu) qaban maaskii fi hargansituu qulqullina olaanaa qaban bakka hawaasa keessatti mana keessa yeroo ta'an akka godhatan gorsu. Namoonni nama daran dhukkubsatu waliin miseensa mana tokkoo ta'an yookaan tuttuqqii qaban yeroo mana keessatti isaan waliin turan maaskii qulqullina olaanaa qaban godhachuu ilaalcha keessa galchuu qabu.

Odeeffannoo fi Qabeenyota COVID-19 Dabalataa

Haala COVID-19 yeroo ammaa Washington keessaa (Ingiliffa qofaan), Labsiiwwan Bulchiaa Inslee (Ingiliffa qofaa), mallattoolee (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu), akkamitti akka tatamsa'u (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu), akkamittii fi yoom namoonni akka qorannoo taasisuu qaban (Ispaaniish ni argama) fi talaallii eessaa argachuu akka dandeessan (Ispaaniish ni argama) ilaalchisee odeeffannoo waqtaawaa qabaadhaa. Odeeffannoo dabalataaf Gaaffilee Yeroo Hedduu Gaafataman (Ingiliffa qofaan) keenya ilaalaa.

Eenyummaan/sanyiin yookiin lammummaan nama tokkoo ofii isaatiin namni tokko ball'aa olaanaa COVID-19 n dhaan qabamuu akka qabaatu hin taasisu. Haa ta'u malee, hawaasota eenyummaadhaan (halluudhan) adda baafaman irra haalan adda ta'een sababa dhibee COVID-19 tiin dhiibbaan gahaa akka jiru deetaan daataan ni mul'isa. Kunis kan ta'uu danda'eef sababa dhiibbaa sanyummaa fi keessumattuu sanyummaa caasaa qabu kan gareewwan muraasni ofii isaanii fi hawaasota isaanii irraa ittisuuf carraawwan gadi aanaa ta'e akka qaban taasisuuni. Maqaa namaaf kennanii nama qoodun dhibicha ittisuuf hin gargaaru (Ingiliffa qofaan). Jette Jettee fi odeeffannoon sobaa akka hin tatamsaaneef odeeffannoo sirrii namoota birootiif qoodaa.

- Department of Health Isteeta WA Weerara Koronovaayirasii Novel (COVID-19) 2019 (Ingiliffa qofaan)
- Deebii Koronovaayirasii (COVID-19) Isteeta WA (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu)
- Qajeelcha Fayyaa Naannoo yookin Aanaa Keessanii Barbaadaa (Ingiliffa qofaan)
- Koronovaayirasii (COVID-19) CDC (afaanonni dabalataa muraasni ni argamu)

Gaaffilee dabalataa qabduu? Sarara bilbilaa odeeffannoo COVID-19 keenya **1-800-525-0127** irratti bilbilaa. Sa'aatii bilbilaa:

- Wiixata ganama 6 irraa eegalee hanga galgala sa'aa 10tti.
- Kibxataa hanga Dilbata ganama sa'aa 6 irraa kaasee hanga galgala 6 tti.
- guyyaa ayyaanota Isteetan Kabajaman (Ingiliffa qofaan) ganama sa'aa 6 irraa eegalee hamma galgala sa'aa 6 tti.

Tajaajiloota hiikaa afaaniif, yeroo isaan deebisan **#cuqaasuudhaan afaan keessan dubbadhaa**. Gaaffilee waa'ee fayyaa keessanii yookiin bu'aawwan qorannootiif, maaloo dhiyeessaa eegumsa fayyaa keessan quunnamaa.

Galmees kana bifa biraatiin gaafachuudhaaf, 1-800-525-0127 irratti bilbilaa. Maamiltootni dhaga'uu irratti rakkoo qabdan yookiin dhaga'u hin dandeenye, maaloo 711 (Washington Relay) irratti bilbilaa yookiin civil.rights@doh.wa.gov irratti imeelii ergaa.

Ibsa Dabalataa A:

Bakka kunuunsa Fayyaa

Akkaataa [Ajaja Maaskii Barreessaa Fayyaa](#) (Ingiliffa qofaan)) tiin, iddoowwan kunuunsa fayyaa fi iddoowwan kunuunsa yeroo dheeraa iddoo dhuunfaa ykn hawaasaa kamiyyuu daangaawwan muraasaa kan qabu ta'ee faayidaan ijoo isaa namootaaf tajaajiloota kunuunsa fayyaa qaamaan geechisuudha. Yoo iddoo faayidaan ijoo isaa tajaajiloota kunuunsa fayyaa geechisuu ta'e kan akka hospitaalaa jiran keessatti kan argamu ta'e,, iddoowwan kunneen guutummaatti bakka kunuunsa fayyaa yookaan iddoo kunuunsa yeroo dheeraati, akkasumas u ajajawwan haguuggii fuulaa keessatti daangaawwan adda ta'anii fi bilisa ta'uu kabajuudhan iddicha kanatti haguuggiiwwan fuulaa godhachuun dirqama. Iddoon faayidaan ijoo isaaa kaayyoo biraatiif ta'e keessatti kan argamu ta'ee, kan akka dukkaana qorichaa kuusaa meeshaalee ykn biiroo narsii mana barumsaa keessatti argamu, iddoon kunuunsa fayyaa ykn iddoo kunuunsaa yeroo dheeraa iddoowwan faayidaan ijoo isaanii kunuunsa fayyaa geechisuu qofa ta'e ni dabalatu; garuu kan iddoowwan dhaabbatichaa biroo hin dabalatu. Haguuggiiwwan fuulaa dirqama bakkeewwan faayidaan ijoo isaanii kunuunsa fayyaa geechisuu ta'e keessatti ajaja daangaawwan adda ta'anii fi bilisa ta'an hordofuudhan godhatamuu qabu. Armaan gaditti kan hin hammatamne yoo ta'e malee, dhiheessitoonni tajaajila kunuunsa fayyaa namoota dhuunfaa ragaa mirkana'aa tarree [Ulaagaalee Ragaa Mirkana'aa Kennuu Ogeeyyii Kunuunsa Fayyaa](#) (Ingiliffa qofaan) jalatti tarreeffamaniifi namoota dhuunfaa ragaa mirkana'aa osoo hin qabaatin seeran akka tajaajila fayyaa kennaniif eeyyamni kennameef of keessatti qabata. **Ogeeyyiiwwan kunuunsa fayyaa dabalatee hojjettoonni fi daawattoonni hundi iddoowwan kunuunsa fayyaa keessa yeroo jiran mana keessatti maaskii godhachuu qabu.**

Kan armaan gadii tarree iddoowwan kunuunsa fayyaa fi iddoowwan kunuunsaa yeroo dheeraa addaa hin taanedha:

- Dhaabbilee kunuunsa dhukkuba yeroo gabaabaa, hospitaalota dabalata garuu kan kanaan daangeffamu miti;
- Dhaabbilee kunuunsa dhukkuba yeroo gabaabaa yeroo dheeraa;
- Dhaabbilee dhukkubsattoonni itti dandamatan;
- Dhaabbilee fayyaa amala dhukkubsataa, dhaabbilee madaallii fi qorannoo, dhaabbilee yaala iddoo jireenyaa, dhaabbilee summii baasuu of keessatti hammata, garuu kana qofaan hin daangeffamu
- Dhaabbilee kunuunsa yeroo dheeraa naannoo jireenyaa, manneen jireenyaa namoota dulloomanii, dhaabbilee jireenyaa gargaaraman, manneen jireenya ga'eessotaa, iddoowwan tajaajiloonni fi gargaarsonni iddoo jireenya hawaasaa mirkanaa'e itti kennamanii fi dhaabbilee tajaajiloota fooyya'an dabalatee;
- Kilinika sochootuu yookiin konkolaataawwan biroo kunuunsa fayyaa dhiyeessan;
- Dhaabbilee dhukkubsattoonni deddeebi'anii itti yaalaman, wiirtuuwwan kalee dhiquu, waajjiroota ogeessa fayyaa fi dhaabbilee fayyaa amalaa (waajjiroota ogeessota xiin-sammuu, gorsitoota fayyaa sammuu fi ogeessota jeeqama fayyadama qorichoota sammuu addoochan) dabalata;
- Dhaabbilee ilkaanii fi Ogeessa addaa ilkaanii;
- Dhaabbilee qorannoo ijaa fi baqaqsanii hodhuu ijaa
- Dukkaana qorichaa (kanneen iddoowwan tajaajila qinxaaboo kennan hin dabalatu);
- Waajjiraalee Teeraappii (kunis Iddoowwan tajaajila sukkuummaa kunuunsi fayyaan hin jirre keessati taasifamu kanneen akka spa, wiirtuuwwan fayyaa/jabina qaamaa dabalata)
- Waajjiraalee kaayiroopiraaktik;
- Wiirtuuwwan shaakalliiwwan dahumsaa fi deessisuu kophaatti taasifamu itti kennamu;
- Dhaabbileen adda itti of baasanii fi/ykn kophaa turuu;
- Dhaabbilee tajaajilli baqaqsanii hodhuu mana yaalaa osoo hin ciisin itti taasifamu;
- Wiirtuuwwan kunuunsa fayyaa hatattamaa;

- Wiirtuulee kunuunsa fayyaa namoota sadarkaa du'aa irra gahanii itti kennamu;
- Iddoowwan kunuunsi tajaajila fayyaa manattii, kunnunsa manatti taasifamu, kunuunsa fayyaa dhunfaa ykn tajaajiloota kunuunsa namoota sadarkaa du'aa irra gahaniif kenamu dhiyeessitoota kaffalamuufin itti kennaman.

Iddoowwan kunuunsa fayyaa fi iddoowwan kunuunsa yeroo dheeraa kanneen armaan gadii hin dabalatan:

- Iddoowwan taateewwan ispoortii fi deggartooni itti hirmaatan ykn walitti qabamuun biroo itti gaggeefamu (Yeroo leenjistoonni atileetiksii ragaa mirkana'aa qaban taphattootaaf kunuunsa kennan dabalatee), bakkeewwan faayidaan isaanii adda durumaan tajaajiloota kunuunsa fayyaa geechisuu ta'e kan akka iddoowwan gargaarsa jalqabaatiif ramadaman (iddoowwan kunuunsa fayyaa kan ta'an) osoo hin dabalatin.
- Department of Children, Youth & Families (DCYF, Qajeelcha Daa'immanii, Dargaggootaa fi Maatiilee) - mannen guddisaa eeyyama qaban kan adda duruumman tajaajiloota kunuunsa fayyaa hin kennine.
- Dhaabbilee qorannoo bakka tajaajilli kunuunsa fayyaa hoomtuu namootaaf itti hin kennamne;
- Iddoowwan tajaajila kunuunsa fayyaa beeladaa;
- Ejensiiwwan to'annaa bineeldaa;
- Hawaasota tajaajila namummaa tola ooltummaa; fi
- Bakkeewwan gurgurtaa maaruwaanaa qinxaaboo, iddoowwan gorsitooni fayyaa maaruwaanaa tajaajiloota itti kennan dabalatee.

Dhaabbanni kunuunsa fayyaa manaan alatti maaskiiwwan godhachuu kan gaafatu ta'e, daanbiiwwan iddoo daldala isaanii kabajuu qabdu. Odeeffannoo dabalataatif odeeffannoo [“danbiiwwan manichaa”](#) olitti ibsame ilaalaa. [Qajeelfama to'annoo maddaa](#) (Ingiliffa qofaan) fi qajeelfama daawwii dhaabbilee kunuunsa fayyaa murtaa'oo ta'an dabalatee qajeelfama gadi fageenya qabuu argachuuf, maaloo fuula [Ittisa Dhibee COVID-19 Iddoowwan Kunuunsa Fayyaa](#) (Ingiliffa qofaan) daawwadhaa.

Danbiiwwan Manichaa

Wiirtuuwwan daldalaa, Dhaabbilee, iddoowwanii fi hundeeffamoonni hundeeffama ykn iddoo isaanii keessatti maaskiiwwan godhachuu ilaalchisee danbiiwwan mataa isaanii baasuuf mirga qabu.

Wiirtuuwwan daldalaa ulaagaalee [ulaagalee L&I](#) (Ingiliffa qofaan) keessa jiran hunda hordofuu qabu, akkasumas bakkeewwan akka (fkn, manaan alatti) [Ajaja Maaskii Barreessaa Fayyaa](#) (Ingiliffa qofaana) caalatti eegumsa gochuuf maaskiiwwan akka godhatamu gaafachuu danda'u.

Akkasumas qondaaltonni fayyaa hawaasaa naannoo tatamsa'ina hawaasaa keessa jiru daangessuuf ajajoota maaskii caalatti ittisu baasuu danda'u. Danbiiwwan kunneen [Ajaja Maaskii Barreessaa Fayyaa](#) (Ingiliffa qofaan) caalaa ittisuu danda'u, garuu ittisa gadi aanaa ta'e kennuu hin danda'an.

Dabalataanis, namoonni dhuunfaa muraasi maaskii godhachuu itti fufuun irraa eegamuu, yookiin filachuu danda'u. Dirqamoonni maaskii godhachuu kan isteetaa yookiin naannoo bakka hin jirrettis mirga hawaasa gidduutti maaskii godhachuu ni qabu. Maaloo filannoo isaanii ofii isaanii, maatii fi hawaasa isaanii dhukkuba irraa eeguuf maaskii godhachuudhaaf murteessan kabajaafii. Yoo maaskii godhachuudhaaf filattan, haalota akka kaayyoowwan eenyummeessaa adda baasuutiif yeroo xiqqoodhaaf ofirraa akka baastan gaafatamuu maltu.